

Zaanstreek-Waterland

MEMO

Aan: Astrid van de Weijenberg
Van: Maaïke Derksen
Datum: 18 april 2024
Onderwerp: Antwoord op vragen ontvangen per mail dd. 12 april naar aanleiding van raadsbijeenkomst 9 april 2024

Taken:

1. Welke taken worden toegevoegd aan het basistakenpakket?

Diensten	Onderliggende taak
Basispakket Jeugdgezondheidszorg	Individuele en collectieve screening, voorlichting en/of begeleiding, sociaal-medisch advisering verzuim (1 a 2 gesprekken), vve indicatie, uitvoering RVP
Preventieve logopedisch spreekuur 0-4	Signalering van, en advisering/voorlichting over: spraak en taal bij kinderen van 0-4jr
Centrale zorgverlener	Begeleiding naar een gezonde leefstijl en coördinatie van de ondersteuning en zorg
Preventieve opvoedondersteuning: opvoedspreekuur	Individuele voorlichting, advisering, begeleiding en ondersteuning van ouders met hulpvraag (primaire en secundaire preventie)
Voorzorg (Kansrijke Start)	Huisbezoeken aan kwetsbare moeders uit hoog risicogroepen tijdens zwangerschap tot 2 jarige leeftijd kind
Coördinatie integrale Vroeghulp bij zorgen over ontwikkeling	Coördinatie van integrale en multidisciplinaire benadering om kinderen met ontwikkelingsachterstand te begeleiden naar de juiste hulp
Zorg voor nieuwkomers	Intake, medisch onderzoek, informatie, advies en/of actieve toeleiding en begeleiding naar zorg, vaccineren, extra tijd in basispakket, inzetten tolk
Flexbudget	TBV inzet specialistische jeugdhulp na goedkeuring lokaal jeugdteam Waterland.
Pedagogisch adviseur inzet op urenbasis	inzet in afstemming met gemeente Waterland
Jeugdverpleegkundige inzet op urenbasis	inzet in afstemming met gemeente Waterland
Jeugdarts inzet op urenbasis	Reservering, aanvullende inzet schoolverzuim, bedrag in 2024 niet besteed
Collectief aanbod: trainingen	Cursusaanbod
Intensievere opvoedondersteuning	Individuele begeleiding van ouders met pedagogische vragen waar meer nodig is dan het basisaanbod en opvoedspreekuur
Legenda:	
Groen	Basistaak
Oranje	Was maatwerk, wordt basistaak
Rood	Was op ureninzet, blijft op ureninzet
Blauw	Was maatwerk, blijft maatwerk

2. Welke hiervan nam Waterland al af?

Hieronder een opsomming van deze maatwerktaken met de kosten in 2024 voor de Gemeente Waterland achter de taak weergegeven;

- Preventieve logopedisch spreekuur 0-4 € 4.036
- Centrale Zorgverlener € incidentele uren inzet
- Preventieve opvoedondersteuning (opvoedspreekuur) € incidentele uren inzet
- Voorzorg (Kansrijke start) € incidentele uren inzet
- Zorg voor nieuwkomers (Dit is overigens een nieuwe taak t.o.v. eerdere begrotingen)

Daarnaast zijn de volgende ontwikkelopdrachten benoemd die nog verder worden uitgewerkt;

- Coördinatie integrale Vroeghulp (opgenomen als basistaak, incidentele uren inzet)
- Collectief aanbod trainingen
- Intensievere opvoedondersteuning

Zaanstreek-Waterland

De incidentele uren inzet is verdeeld over 4 aparte maatwerktaken. Omdat de Gemeente Waterland geen opdracht wijziging voor 2025 heeft aangevraagd, zijn deze in de kadernota 2025 overgenomen conform de werkwijze in 2024. Hieronder een opsomming van deze maatwerktaken met de kosten erachter weergegeven;

- Flexbudget € 6000
- Pedagogisch adviseur € 8375
- Jeugdverpleegkundige € 5583
- Jeugdarts € 7042

Zie bijlage 1 voor de details van de taken die Waterland in 2024 en 2025 afneemt.

3. Over welke toevoeging van taken hebben we het als het gaat om de ontwikkelopdracht?

Bij de ontwikkelopdrachten zijn de volgende taken benoemd die nog verder worden uitgewerkt;

- Coördinatie Integrale Vroeghulp bij zorgen over ontwikkeling (opgenomen als basistaak)
- Collectief aanbod trainingen
- Intensievere opvoedondersteuning

Bij bespreking van het memo JGZ in het Algemeen Bestuur van 30 oktober is geconstateerd dat 'Coördinatie integrale vroeghulp' in het basispakket kon worden opgenomen (zie memo 4 oktober, pagina 2). Verder zijn vanuit de ontwikkelopdracht nog geen taken gewijzigd voor de kadernota 2025.

4. Welke gemeenten nemen na de vaststelling van het nieuwe pakket nog steeds plustaken af en welke zijn dat?

Voorafgaand aan de herijking JGZ was er in totaal 3,5 miljoen euro aan maatwerk JGZ. Met de herijking JGZ wordt hiervan 1,5 miljoen euro maatwerk verschoven naar het basispakket.

Dit betekent dat er nog 2 miljoen maatwerk overblijft. Hiervan is 1,9 miljoen verdeeld onder Zaanstad à 1,6 miljoen en Purmerend à 300K. Daarnaast nemen Waterland, Edam-Volendam en Landsmeer nog een aantal maatwerktaken c.q. plustaken af.

Bij de maatwerktaken zijn de grootste taken JOGG Zaanstad, stedelijk cursusbureau, team toegang Zaanstad. Andere taken die hieronder vallen zijn bijvoorbeeld extra uren jeugdarts en jeugdverpleegkundige.

In het overzicht in de kadernota 2025 (pagina 13) zijn alle verschillende kosten voor de gemeenten terug te lezen.

5. Zijn er plannen om ook deze in het basistakenpakket op te nemen?

Op dit moment niet. Het is aan de gemeenten als opdrachtgevers daar wijzigingen in aan te brengen

Financiën

1. Hoe is het bedrag van 73.000 euro tot stand gekomen?

Om te komen tot een stabiel basispakket, is er bij de herijking voor € 1,5 miljoen euro aan taken verschoven van maatwerktaken naar basistaken (zie ook bovenstaande vraag 4). Dit zorgt voor een grotere basis voor de GGD en daarmee voor meer zekerheid t.a.v. de continuïteit. Dit zou in de basis een groter financieel effect hebben voor de gemeente Waterland maar omdat hier ook afname van maatwerktaken door de Gemeente Waterland tegenover staat, is het netto-effect voor de beschikbaarheid van de basistaken €73.000.

Zaanstreek-Waterland

Zie ook bijlage 1 waarin het verschil tussen de kosten 2024 en kadernota 2025 wordt weergegeven.

2. Hoeveel geld verschuift er voor Waterland van plus- naar basistaken?

€4.036, zie ook bovenstaande vraag 1 met betrekking tot de totstandkoming van € 73.000.

Omdat er met de toevoeging van een aantal meerwerktaken aan de basistaken een mogelijke dubbeling optreedt, constateren wij dat hier een mogelijke besparing voor u inzigt. De omvang van deze besparing is maximaal € 27000 en is pas definitief te bepalen na aanpassing van uw opdracht. Wij adviseren de gemeente Waterland om voor de begroting GGD Zaanstreek-Waterland 2025 deze opdracht opnieuw vast te stellen om dubbelingen te voorkomen.

3. In de bijeenkomst bij de raad van Waterland werd gezegd dat het ook om herverdeling van de overhead ging? Welk deel van die 73.000 euro is toe te rekenen aan een verschuiving van overhead? En waar is de verdeling op gebaseerd?

Het gaat hier niet zozeer om een herverdeling van de overhead, het gaat hierbij om duidelijke afspraken over de definitie van overhead waarbij tijdens GGD 3.0 gebleken is dat overhead op verschillende manieren door de GGD werd doorberekend. Het bleek dat de definitie van overhead niet in lijn was met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Na ambtelijke overleggen is de financiële verordening van de GGD herzien en de definitie van overhead voor de organisatie gelijkgetrokken aan de definitie volgens het BBV, namelijk (zie AB 30 maart 2023 - kadernota 2024 met zienswijzen (pagina 11)): *Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (definitie overhead BBV).*

De overhead wordt verdeeld volgens de afspraken in de financiële verordening waarbij overhead over het basispakket volgens de verdeelsleutel naar inwoners wordt verdeeld. Voor maatwerk is het percentage overhead vastgesteld op 38% over de kostprijs van taken (zie AB 15 december 2022 - financiële verordening).

Tevens willen wij bij deze vraag de mogelijkheid gebruiken om u te wijzen op het overhead benchmark onderzoek dat in het Algemeen Bestuur van 12 mei 2021 is gedeeld. Hieruit bleek dat de overhead bij GGD Zaanstreek-Waterland ver onder de benchmark bleef.

4. Hoe verhoudt zich dat tot de tabel op pag. 14 waarin de overhead apart lijkt berekend?

In de nieuwe landelijke richtlijnen moeten wij overhead volledig apart rapporteren in onze P&C producten, daarom wordt de totale overhead apart gepresenteerd. Zie ook bovenstaande beschrijving bij vraag 3.

5. Van welke diensten maakt Waterland gebruik waar we tot nu toe niet voor betalen?

Voor een antwoord op deze vraag verwijzen we naar de antwoorden bij vraag 1 en 2.

6. Wat zijn de mogelijke financiële consequenties van het toevoegen van taken uit de ontwikkelopdracht?

We begrijpen dat u mogelijk financiële consequenties van de ontwikkelopdrachten voorziet. We geven daarom aan dat uitkomsten van de ontwikkelopdrachten voordat deze in de dienstverlening worden verwerkt apart bij het bestuur worden geagendeerd.

Zaanstreek-Waterland

De financiële consequenties van de ontwikkelopdrachten zijn in dit stadium nog niet te omschrijven daar de ontwikkelopdrachten op dit moment nog vorm krijgen. Het is daarmee afhankelijk van het opdrachtgeverschap van gemeenten wat de uitkomst hieruit zal zijn.

7. Welke financiële consequentie heeft het voor het basistakenpakket als Zaanstad besluit geen maatwerkcontracten meer af te nemen?

Doordat de overheadkosten worden verdeeld over de volledige dienstverlening van de GGD is een consequentie van het niet langer afnemen van maatwerktaken door Zaanstad dat een forse onderdekking op bedrijfsvoering zal ontstaan. Een onderdekking die wij niet kunnen compenseren doordat we door de schaalgrootte al op minimale functies voor diverse onderdelen opereren, denk aan het potentieel halveren van een contract voor de controller.

Proces

1. Waarom is voor alle taken gekozen voor de verdeelsleutel aantal jongeren onder de 18 en niet voor verwachte afname van de dienst, aangezien de problematiek in kleine gemeentes anders is dan in grote steden?

De verdeelsleutels zijn meermaals onderwerp van gesprek geweest voor de financials (gemeenten en GGD). Zo is de verdeelsleutel ook onderwerp van gesprek geweest bij het takenpakket JGZ op vraag van de inhoudelijk ambtenaren en is in het voorjaar 2024 de verdeelsleutel opnieuw onderwerp van gesprek geweest voor financials in de werkgroep P&C om te kijken of een aanpassing mogelijk was.

Het resultaat van deze gesprekken is dat de verdeelsleutel op basis van inwonersaantal op dit moment de best beschikbare optie is. Er is tijdens deze gesprekken geen alternatief voorstel geweest dat haalbaar is op basis van draagvlak en balans tussen gemeenten. Door te kiezen voor een verdeelsleutel op basis van inwonersaantal, is er gekozen om het huidige systeem van basistaken te continueren waarbij afrekening plaatsvindt op basis van de beschikbaarheid van de taken en bijvoorbeeld niet op basis van afname in aantallen. De verschillen tussen genoemde systemen, verschillen per taak omdat de afname van de taken en de kosten die hieraan verbonden zijn, verschillen en niet altijd 1 op 1 zijn toe te rekenen. Dit is mede de reden dat het huidige systeem als best beschikbare optie naar voren komt.

2. Waarom is er niet gekozen voor een invoeringstermijn van meerdere jaren?

Hierover is gediscussieerd in het overleg van het Algemeen Bestuur van 30 oktober. Overweging hierbij was de complexiteit van een ingroeimodel.

3. Zijn er meer GGD'en die het basispakket uitbreiden met niet-wettelijke taken?

Wanneer er regionaal hetzelfde aanbod wordt gevraagd van de GGD, heeft het voordelen (financieel, continuïteit, kwaliteit, betrouwbare samenwerkingspartner) om dit gezamenlijk in te richten, gezamenlijk investeren op preventie loont. Deze visie wordt door meer regio's in Nederland gedeeld, en dat vertaalt zich in de opdracht die zij aan de GGD geven.